

โรคเอดส์คืออะไร

โรคเอดส์หรือภูมิคุ้มกันบกพร่องเกิดจากการติดเชื้อไวรัสที่มีชื่อว่า ชิวแมนออมมิวโนเดฟิเชียนซีไวรัส (Human Immunodeficiency Virus : HIV) หรือเรียกย่อๆ ว่า เชื้อเอชไอวี โดยเชื้อเอชไอวีจะเข้าไปทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวที่มีหน้าที่สร้างภูมิคุ้มกันโรค ทำให้ผู้ป่วยที่ติดเชื้อมีภูมิคุ้มกันต่ำลงจนร่างกายไม่สามารถต้านทานเชื้อโรคได้อีก โรคต่างๆ(หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า โรคชวยโอกาส)จึงเข้ามาซ้ำเติมได้ง่าย เช่น วัณโรค ปอดบวมติดเชื้อในระบบโลหิต เชื้อร้าย ฯลฯ และ ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตในที่สุด

โรคเอดส์เป็นกับใครบ้าง ?

โรคเอดส์ส่วนใหญ่ที่พบในประเทศไทย มักเกิดในพวกรกร่วมเพศชายที่เปลี่ยนคู่บ่อย ๆ ปัจจุบันพบว่าเกิดในพวกรกต่างเพศได้ โดยเฉพาะในเพศชายที่ชอบเที่ยวเสฉวน

สาเหตุของโรคเอดส์

เชื้อไวรัสเอดส์ หรือ HIV (Human Immunodeficiency Virus) เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเอดส์สามารถจะแบ่งตัวใน

เซลล์ของคน เช่น เซลล์เม็ดเลือดแดง เซลล์เนื้อสมอง เซลล์เยื่อบุทางเดินอาหาร เมื่อมีการติดเชื้อร่างกายจะสร้างภูมิต้านทาน (Antibody) ต่อเชื้อไวรัส แต่ไม่สามารถกำจัดให้หมดไปได้ เชื้อยังคงอยู่ในเม็ดเลือด และแพร่ต่อไปได้ เช่นนี้จะไปทำลายได้เลือดขาวชนิดลิมโฟไซต์ (Lymphocyte) โดยเฉพาะที่ເຂົ້າເປົ່າລິມໂພໄຊຕ (T. helper lymphocyte) ซึ่งมีหน้าที่ช่วยในการสร้างภูมิต้านทาน เมื่อเซลล์เหล่านี้ถูกทำลายไป ภูมิต้านทานของร่างกายก็ลดลง เชื้อเอดส์หรือ HIV เป็นไวรัสในกลุ่ม Retrovirus สันนิษฐานว่า เป็นไวรัส ที่มีการพัฒนาตัวเองมาจากไวรัส ที่ทำให้เกิดโรคเอดส์ในสัตว์ที่น้ำ แล้วไม่สามารถทำให้เกิดโรคในคนได้ แต่ต่อมามีการพัฒนาขึ้น และค่อยๆ ทำให้เกิดในสัตว์ที่ใกล้เคียงกับคน เช่นลิง โดยเฉพาะลิงเขียว ในทวีปแอฟริกา (African green monkey) หลังจากนั้นไวรัสเหล่านี้ อาจติดมาในคนโดยในระยะแรกเป็นไวรัสที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งของต่อมน้ำเหลือง ในคนต่อมมาจึงเกิดเป็นโรคเอดส์ที่เป็นเฉพาะในคนเท่านั้น

อาการของโรคเอดส์

อาการของโรคเอดส์มีทั้งหมด ๓ ระยะคือ
ระยะที่ ๑ : เป็นระยะที่ยังไม่ปรากฏอาการผู้ป่วยมีสุขภาพปกติ บางรายอาจมีอาการเหมือนการติดเชื้อไวรัสทั่วไป เช่น มีไข้ ผื่นตามตัว อาการมักเกิดเวลาสั้นๆ และหายไปเองหลังจากนั้นผู้ป่วยจะไม่มีอาการใดๆ เลย

ระยะที่ ๒ : ระยะที่เริ่มมีอาการหรือระยะที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ ผู้ป่วยจะเริ่มมีอาการอย่างได้อย่างหนึ่ง หรือหลายอาการพร้อมกัน เช่น ลิ้นเป็นฝ้า ติดเชื้อรำในช่องปากน้ำหนักลดไม่ใช้ห้องสีเสียเรื่องรังและโรคเริมเป็นต้น

ระยะที่ ๓: เป็นระยะโรคเอดส์เต็มขั้น ผู้ป่วยจะมีอาการเหมือนระยะที่ ๒ และติดเชื้อโรคอื่นเพิ่มเติมขึ้นอีก เพราะภูมิต้านทานของร่างกายถูกทำลาย ความผิดปกติของระบบต่างๆ ของร่างกายจึงปรากฏ เช่นการติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร ระบบประสาท บางรายอาจเกิดมะเร็งในหลอดเลือด หรือต่อมน้ำเหลือง

การติดต่อของโรคเอดส์

1. ทางเพศสัมพันธ์ การไม่ใช่ถุงยางอนามัยไม่ว่าชายกับชาย ชายกับหญิง หรือหญิงกับหญิงทั้งช่องทางธรรมชาติ หรือไม่ธรรมชาติ
2. การรับเชื้อทางเลือด ใช้เข็มหรือระบบบอชิดยาร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์ มักพบในกลุ่มผู้ฉัตรดยาเสพติด รับเลือดขณะผ่าตัด หรือเพื่อรักษาโรคเลือดบางชนิด ในปัจจุบันเลือดที่ได้รับบริจาคทุกขวด ต้องผ่านการตรวจหาการติดเชื้อเอดส์ และจะปลดภัยเกือบ ๑๐๐%
3. จากแม่สู่ทารก ติดเชื้อจากแม่ที่ติดเชื้อเอดส์ การแพร่เชื้อจากแม่สู่ลูก ผู้หญิงที่ติดเชื้อเอดส์หากตั้งครรภ์และไม่ได้รับการดูแลอย่างดีเชื้อเอชไอวีจะแพร่ไปยังลูกได้ในอัตรา率อยู่ละ ๓๐

การรักษาโรคเอดส์

แบ่งเป็น ๔ ขั้นตอน

๑. การรักษาโรคแทรกซ้อน คือ การรักษาโรคควบยังโอกาสที่เกิดขึ้น ซึ่งโรคบางโรคก็ยังไม่มียา.rักษา เช่น มะเร็งผนังเส้นเลือด

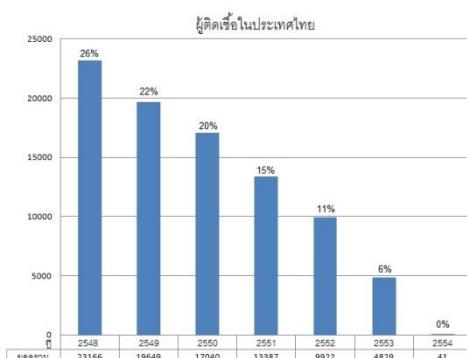
๒. การรักษาที่มุ่งกำจัดไวรัส ขณะนี้ยังไม่มียาที่ได้ผลแน่นอนในการการฆ่าหรือทำลายไวรัสเอดส์ จะมีเพียงยาที่ไปยับยั้งการแบ่งตัวของไวรัสเอดส์ไม่ให้เพิ่มจำนวนมากขึ้นในร่างกาย ซึ่งจะช่วยยืดอายุผู้ป่วยให้ยาวไปได้อีกรยะหนึ่ง เท่านั้น ยาที่ยอมรับกันว่าได้ผลในขณะนี้คือยา AZT(Azidothymidine)ราคามีเดลละ ๕๐-๖๐ บาท ต้องกินวันละ ๖-๑๒ เม็ดและต้องกินทุกวันตลอดชีวิต ผลข้างเคียงของยาคือ อาการคลื่นไส้ อาเจียน โลหิตจาง นอกจากยาชนิดนี้ยังมียาและวิธีการรักษาอื่นๆที่กำลังศึกษาค้นคว้าวิจัยอยู่ทั่วโลก เช่นยา ddc (dideoxycytidine)

๓. ยารักษาที่กระตุ้นภูมิต้านทานที่สูญเสียไป ในขณะนี้มีการทดลองยาอยู่หลายตัวในเวринีซึ่งรวมทั้งวัคซีนโรคเอดส์ที่นิยมฉีดให้กับผู้ป่วย และทำให้ภูมิต้านทานดีขึ้นเป็นที่คาดหวังว่าถ้าใช้ยากลุ่มนี้ร่วมกับยาที่ใช้มาเชื้อโรคเอดส์น่าจะเป็นวิธีการรักษาที่ดีที่สุด

๔. การรักษาทางด้านจิตใจผู้ป่วย ได้แก่ การให้กำลังใจ การส่งเสริมหัวใจด้านอาชีพ และการให้การรักษาอาการทางจิตที่อาจเกิดจากแรงกดดันหล่ายๆด้าน

สรุปสถานการณ์โรคเอดส์ในประเทศไทย

ลักษณะการเพิ่มจำนวนของผู้ป่วยเอดส์มีการเปลี่ยนแปลงและเริ่มพบความแตกต่างจากอดีตที่ผ่านมาอย่างมากขึ้นจากการนำยาต้านไวรัส HIV และยาป้องกันการติดเชื้อราย โอกาสมาใช้เพื่อช่วยลดการป่วยและเสียชีวิตการเฝ้าระวังที่เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ และการรณรงค์ของหลายชาติยังให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและรู้ถึงความอันตรายของโรคเอดส์ ทำให้คนในสังคมเกิดการตื่นตัวรวมถึงการรู้จักภารกิจป้องกันตัวเอง ที่มีมากขึ้นของคนในสังคมประเทศไทยจึงทำให้แนวโน้มที่เราเห็นนั้นผู้ติดเชื้อหน้าใหม่จะค่อยๆลดลงตามปี ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ที่มีผู้ติดเชื้อเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๖% และลดลงมาเป็น ๑๗% ในปี ๒๕๕๙ และลดลงมาเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน

รู้ทันป้องกันโรคเอดส์

ตัวอย่างความต่อสู้

จาก อ.บพ.บ้านดุ่ม

อ.เมือง อ.พชรบุรี